President an iergendwelleche Papers erwäänt gouf. Also ech géif als Chef vun enger Sensibilité politique, wou eege Memberen an de Panama Papers erwäänt goufen, vläicht esou Argumenter net onbedéngt ervirbréngen.

Une voix | O!

(Brouhaha)

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Clement. Ech mengen, mir kënnen elo zum Vott iwwert d'Motioun Nummer 4 kommen.

Vote sur la motion 4

D'Ofstëmme fänkt un. Da maache mer elo de Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

Dës Motioun ass mat 4 Jo-Stëmmen, 52 Nee-Stëmmen an 2 Abstentiounen ofgeleent.

Résultat définitif après redressement : la motion 4 est rejetée par 4 voix pour, 53 voix contre et 2 abstentions.

Ont voté oui : MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser).

Ont voté non : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles (par Mme Diane Adehm), Léon Gloden (par M. Laurent Mosar), Jean-Marie Halsdorf, Mme Martine Hansen, MM. Max Hengel, Aly Kaes, Marc Lies, Mme Elisabeth Margue (par M. Félix Eischen), MM. Georges Mischo, Laurent Mosar, Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes (par M. Georges Mischo), Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Mme Cécile Hemmen, M. Dan Kersch, Mme Lydia Mutsch et M. Carlo Weber ;

Mme Semiray Ahmedova, M. François Benoy (par Mme Josée Lorsché), Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché, M. Charles Margue et Mme Jessie Thill ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen.

Se sont abstenues : Mmes Myriam Cecchetti (par Mme Nathalie Oberweis) et Nathalie Oberweis.

4. Dépôt d'une proposition de loi par M. Sven Clement

Da géife mer zum Depot vun enger Proposition de loi vum Här Sven Clement kommen. Här Clement, Dir hutt d'Wuert.

Exposé

M. Sven Clement (Piraten), auteur | Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, ech wollt dat bewosst net virum Debat maachen, well ech fonnt hunn, datt et wichteg wär, datt mer deen Debat als Éischt géifen a Serenitéit iwwert d'Bün bréngen.

Wéi mer alleguerte wëssen, fënnt am Moment an Ägypten d'COP27 statt. An ech wollt an dësem Kontext d'Geleeënheet haut notzen, fir Iech eng weider Gesetzespropos vun de Piraten ze presentéieren, un där mer elo zanter méi wéi engem Joer geschafft hunn.

Et geet bei dëser Propos drëm, e weidere Bäitrag géint d'CO_2-Emissiounen an der Atmosphär a soumat och géint d'Äerderwäermung ze leeschten. Et ass onbestridden, datt d'Energiewend e Schlëssselelement ass, fir d'CO_2-Emissiounen erofzekréien. D'Elektrifizéierung an d'Effizienzoptimiséierung vun eisen Energiequelle fir Mobilitéit a Wäermeproduktioun leeschten dee gréisste Bäitrag, fir eis Wirtschaft an eng CO_2-neutral Zukunft ze leeden a se och nach nohalteg klimaneutral ze halen.

Allerdéngs huet sech an deene leschte Joren e breede wëssenschaftlechen Accord fonnt, datt d'CO_2-Aspuerungen aleng net méi duerginn, fir eist Klimazil vu maximal 1,5 °-Äerderwäermung ze erreechen. Parallell zur Reduktioun vun den Zäregase mussen elo schonn Ustrengungen ënnerholl ginn, fir de besteeënden CO_2, deen an der Atmosphär ass, erauszekréien. Mir schwätzen heibäi vum sougenannte Carbon Capture.

Dëse Carbon Capture maache mer duerch sougenannt negativ Emissiounstechnologien. Dës Technologien hunn als Zil, fir de Kuelendioxid aus der Loft ze filteren an duerno an anere Forme festzesetzen. Ab deem Moment dréit den CO_2 dann net méi zur Äerderwäermung bäi. D'Festsetze vum CO_2 kann ënner verschiddene Forme sinn: a Steeschichten oder och a Baumaterialie wéi Bëton. Doduerch datt den CO_2 net méi an der Atmosphär ass, dréit en dann och net zum Zäregaseffekt bäi, deen d'Äerderwäermung bekannterweis provozéiert. Et ass e bësse wéi beim Pëtrol, deen nach ëmmer ënnert der Äerd rout. D'Festsetze vum CO_2 an nohaltege Materialie gëtt och Storage genannt.

Et existéiert awer dernieft och d'Méiglechkeet vum Carbon Capture fir d'Hierstellung vu sougenannten E-Fuels. E-Fuels sinn Dreifstoffer, déi, änlech wéi de Waasserstoff, duerch Elektrolys produzéiert ginn a wou den CO_2 aus der Loft genotzt gëtt. Dës Dreifstoffer sinn dann am Endeffekt op d'mannst CO_2-neutral an eegne sech, fir nach eng Kéier d'Part vun de fossillen Dreifstoffer kuerz- a mëttelfristeg ze reduzéieren.

Doduerch reduzéiere mer also nach méi schnell d'Emissiounen, well mer nieft dem agefaangenen CO_2 och nach eng Aspuerung vu fossillen Dreifstoffer hunn. Déi meescht Airlines an och Schëffsreeder sinn och ewell un Demarchen amgaangen, fir nohalteg Dreifstoffer ze notzen. Mir sollten den Elan notzen an dat Praktescht mam Néidege verbannen.

Schonn 2018 huet nämlech den IPCC geschriwwen, datt keng Weeër laanscht Carbon Capture méi féieren, wa mer eis Klimaziler bis 2050 nach wëllen erreechen. Ech zitéieren aus dem Rapport: „All pathways that limit warming to 1.5 °C use carbon dioxide removal. [...] Unless affordable and environmentally and socially acceptable CDR becomes feasible and available at scale well before 2050, pathways to 1.5 °C will be difficult to realize."

Wat proposéiere mir Piraten also konkreet? Eis Gesetzespropos handelt dorëms, Investissementer an de Carbon Capture auszebauen. Eiser Meenung no muss de Staat derfir suergen, datt negativ Emissiounstechnologien esou schnell wéi méiglech op grousser Skala asazbereet sinn, fir de Carbon Capture am grousse Stil weltwäit anzeféieren.

Mir hunn et bei der Fotovoltaik gesinn: Wat eng Technologie sech méi entwéckelt, wat d'Produktiounskäschte fir all weider produzéiert Unitéit méi erofginn. Huet eng Kilowattstonn Stroum aus enger Solaranlag an de 70er-Joren nach iwwer 100 Euro kascht, esou si mer haut bei engem Käschtepunkt am niddregen eestellege Centberäich. Den Experten no kënne mer änlech Economies of scale och bei den negativen Emissiounstechnologien erwaarden. Mee dofir muss een ufänken. A wéi bei ville groussen Erfindunge muss de Staat d'Viraarbecht leeschten. D'Entwécklung vum Carbon Capture muss virun allem am Deploiement subventionéiert ginn.

Mir proposéieren dofir en Aspeisetariff, deen änlech wéi am leschte Stroumgesetz weidergefouert gëtt, fir d'Subventioun vu Projeten, déi an negativ Emissiounstechnologien investéieren. Dëse Subventiounsprogramm soll Lëtzebuerg zu engem Virreider an dësem Beräich maachen. Zousätzlech zum PNEC soll dëse Programm Lëtzebuerg nach méi schnell zur Klimaneutralitéit bréngen.

Fir d'Finanzéierung vum Projet kënne mer de Klimafong spille loossen, wou aktuell nach net all d'Ressourcë genotzt ginn an dee jo dofir geschaaft gouf, fir eise Bäitrag zur Klimakris ze leeschten.

Weider Informatioune souwéi éischt Rechnunge fannt Der am schréftlechen Deel vun eiser Propos, déi ech dann och elo hei deposéieren.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Clement.

M. Sven Clement (Piraten), auteur | Ech hoffe vun deene meeschten Deputéierten, datt mer eng konstruktiv Aarbecht op deem Dossier kënne maachen an datt mer esou der Klimaneutralitéit mat grousse Schrëtt méi no kommen.

Ech soen Iech Merci.

8096 – Proposition de loi créant une aide financière pour les investissements dans des projets de technologies à émissions négatives

M. Marc Goergen (Piraten) | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Clement.

5. 7957 – Projet de loi portant approbation de l'Accord entre le Grand-Duché de Luxembourg et la Principauté de Monaco concernant l'hébergement de données et de systèmes d'information, fait à Luxembourg, le 15 juillet 2021

Dee leschte Punkt vum Ordre du jour vun haut ass de Projet de loi 7957, en Accord mat Monaco iwwert den Hosting vun Daten a vun Informatiounssystemer. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht. An ech géif d'Wuert direkt un d'Madamm Rapportrice vun dësem Projet de loi ginn, déi honorabel Madamm Lydia Mutsch. Madamm Mutsch, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission des Affaires étrangères et européennes, de la Coopération, de l'Immigration et de l'Asile

Mme Lydia Mutsch (LSAP), rapportrice | Merci, Här President. Kolleeginnen a Kolleegen, mat dësem Gesetzesprojet approuvéiere mir haut en Accord – ech gi mol dovun aus – tëscht Lëtzebuerg a Monaco, fir en Datazenter fir confidentiel Donnéeën aus der Principautéit hei bei eis am Land ze etabléieren.

De Projet de loi à article unique ass de 25. Januar 2022 vum Ausseminister deposéiert ginn. De Staatsrot huet de 15. Juli (veuillez lire: de 5. Juli) säin Avis ofginn. Den 1. August huet och d'Chambre de Commerce hiren Avis eragereecht an de Projet de loi begréisst. D'aussepolitesch Kommissioun ass den 19. September zesummekomme, fir de Gesetzesprojet ze analyséieren an d'Avisen am Detail ze kucken. An dëser Sëtzung sinn ech och als Rapportrice genannt ginn. An hirer Reunioun vum 10. Oktober huet d'aussepolitesch Kommissioun de Rapport ugeholl.

Den Accord, dee mat dësem Projet de loi approuvéiert gëtt, huet, wéi gesot, d'Zil, hei zu Lëtzebuerg en Datenzenter respektiv eng digital Ambassade fir d'Principautéit vu Monaco ze etabléieren. Et handelt sech dobäi ëm den zweeten Datazenter vun dëser Zort, deen hei zu Lëtzebuerg installéiert gëtt. 2015 war eng éischt digital Ambassade fir Estland hei zu Lëtzebuerg schonn en place gesat ginn.